

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 23/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 1998 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 243/1998 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Seppo Tanninen, valtiovarainministeriö
- valvontapäällikkö Arto Sukula, Rahoitustarkastus
- pankinjohtaja Heikki Vitie, Osuuspankkikeskus
- asiamies Tuomo Metsäaro, Osuuspankkien Vakuusrahasto
- toimitusjohtaja Heikki Suutala, Paikallisosuuspankkiyhdistys ry..

HALLITUKSEN ESITYS

Edellä mainittua voimaantulosäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vakuusrahasto, jolla luottolaitostoiminnasta annetun lain muutoksen tullessa voimaan 1.1.1998 oli velvoitteita, muuttuu lain tarkoittamaksi vapaaehtoiseksi rahastoksi, kun sillä ei enää ole velvoitteita.

Lisäksi talletuspankki, joka on velvollinen kuulumaan vakuusrahastoon, voi erota rahastos-

ta ilmoittamalla siitä kirjallisesti vakuusrahaston hallitukselle.

Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvan pankin on saatava eroamiselle yhteenliittymän keskusyhteisön suostumus. Ero tulee voimaan, kun eroava pankki on maksanut vakuusrahastolle osuutensa vakuusrahaston velvoitteista. Eroavan pankin maksettavaksi tulevan osuuden ja sen maksuajan määrää rahaston hallitus.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta pitää lakiehdotusta tarkoituksenmukaisena ja ehdottaa sen hyväksymistä.

Käytännössä muutosehdotus koskee osuuspankkien vakuusrahastoa ja säätelee menettelyistä, joilla osuuspankit voivat siitä erota.

Osuuspankkien yhteenliittymä perustettiin keväällä 1997. Sen ulkopuolelle jääneet osuuspankit ovat halunneet mahdollisuuden erota osuuspankkien vakuusrahastosta. Asia jäi ratkaisematta osuuspankkien yhteenliittymää koskevan lainsäädännön (HE 47/1996 vp) yhteydessä.

Liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahasto ja säästöpankkien vakuusrahasto muuttuivat vuoden 1998 alusta luottolaitostoiminnasta annetun lain muutoksella (1229/1997) vapaaehtoisiksi rahastoiksi. Osuuspankkien vakuusrahastoa muutos ei koskenut, koska sillä oli lain voimaan tullessa velvoitteita.

Nyt ehdotetulla muutoksella osuuspankkiryhmän rakenteessa tapahtunut muutos voi toteutua myös osuuspankkien vakuusrahaston jäsenyyden suhteen. Vakuusrahaston jäsenpankkien tasapuolinen kohtelu toteutuu, koska muutos mahdollistaa osuuspankkien yhteenliittymän ulkopuolelle jääneiden Paikallisosuuspankkiyhdistyksen jäsenpankkien lisäksi myös yhteenliittymään kuuluvien osuuspankkien eroamisen vakuusrahastosta. Muutos turvaa myös kaikkien pankkiryhmien välistä kilpailuneutraliteettia.

Käytännössä kaikki osuuspankkien vakuusrahaston jäsenpankit ilmoittanevat lainmuutoksen

jälkeen eroamisestaan ja vastuiden maksamisen jälkeen vakuusrahasto purettaneen.

Hallituksen esityksessä osuuspankkien yhteenliittymää koskevaksi lainsäädännöksi todettiin osuuspankkiryhmän tarvitsevan pankkikriisin aiheuttamien tappioiden hoitoon aikaa vuoteen 2005 asti. Nyt ehdotetulla muutoksella vakuusrahastosta eroavalle pankille annetaan aikaa maksuosuutensa suorittamiseen enintään vuoden 2004 loppuun asti. Valiokunnan saaman tiedon mukaan maksuaikataulu tulee tästä nopeutumaan. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan valtaosa vastuista hoidetaan parin vuoden aikana.

Osuuspankkikeskus ja paikallisosuuspankit ovat sopineet vastuiden jakamisesta. Sen mukaan osuuspankkien vakuusrahaston arvion mukaan 4 200 miljoonan markan nettovastuista paikallisosuuspankkien yhteenlaskettu osuus on 252 miljoonaa markkaa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuulikki Hämäläinen /sd
vpj. Seppo Kääriäinen /kesk
jäs. Arto Bryggare /sd
Mikko Immonen /vas
Paula Kokkonen /kok
Martti Korhonen /vas
Riitta Korhonen /kok
Pekka Kuosmanen /kok

Leena Luhtanen /sd
Erkki Partanen /sd
Vuokko Rehn /kesk
Ola Rosendahl /r
Juhani Sjöblom /kok
Sakari Smeds /skl
vjäs. Riitta Prusti /sd.